

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **M. G.**, zastoupený Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem se sídlem Farní 19, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 12. 2016, č. j. 62 Az 6/2016 - 120,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 12. 2016, č. j. 62 Az 6/2016 - 120, **se ve výrocích I. a II. zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-123/DS-PR-P18-2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ondřejovi Novákovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-123/DS-PR-P18-2016, Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č.

325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), že řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavuje, a že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“, či „dublinké nařízení“), je Maďarsko.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud usnesením ze dne 20. 4. 2016, č. j. 62 Az 6/2016 - 45, řízení o žalobě zastavil. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2016, č. j. 7 Azs 88/2016 - 27, bylo citované usnesení zrušeno a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Rozsudkem ze dne 21. 12. 2016, č. j. 62 Az 6/2016 - 120, krajský soud žalobu (výrokem I.) zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný ve věci správně postupoval dle § 10a písm. b) zákona o azylu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany byla žádostí nepřipustnou, neboť k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl příslušný jiný členský stát Evropské unie – Maďarsko. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, pak se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví dle § 25 písm. i) citovaného zákona. K žalobní námitce poukazující na nedostatky azylového řízení v Maďarsku pak krajský soud uvedl, že jsou mu známy nedostatky azylového řízení v Maďarsku, avšak zjistil, že žalobci byla dne 14. 7. 2016 v Maďarsku udělena tzv. doplňková ochrana. Pokud pak byla stěžovateli taková ochrana udělena, nelze aplikovat judikaturu Nejvyššího správního soudu stran nedostatků maďarského azylového systému. Krajský soud uzavřel, že vzhledem k tomu, že žalobce nebyl postupem žalovaného zkrácen na svých právech a postup žalovaného byl shledán zcela v souladu s platnou právní úpravou, byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel primárně vytýkal krajskému soudu, že informaci o udělení tzv. doplňkové ochrany stěžovateli v Maďarsku vzal za prokázanou na základě pouhého tvrzení žalovaného. Krajský soud měl udělení doplňkové ochrany stěžovateli v Maďarsku ověřit, což však neučinil. Odůvodnění oprávněnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného na subjektivní skutečnosti, jež jednak není prokázána, a jednak není pro globálně působící princip non-refoulement relevantní, považuje stěžovatel za nesprávné. Pokud krajský soud takto postupoval, zatížil svůj rozsudek nezákonností a nepřezkoumatelností. Stěžovatel dále poukázal na nutnost zohlednění aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu stran systémových nedostatků maďarské azylové právní úpravy (rozsudky ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 4 Azs 70/2016 - 28, ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016 - 27). Tato judikatura byla plně použitelná i v nyní projednávaném případě. Krajský soud však judikaturu nepoužil na základě neprokázaného tvrzení žalovaného o údajném udělení tzv. doplňkové ochrany v Maďarsku. S ohledem na výše uvedené důvody stěžovatel

navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na obsah správního spisu a na žalobou napadené rozhodnutí. Jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Krajský soud nepochybil, pokud neaplikoval závěry vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu stran nemožnosti přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu z důvodu systémových nedostatků maďarského azylového systému. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[6] Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, zda se jedná o přijatelnou kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *„Jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“* Výklad zákonného pojmu *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“* provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS.

[7] O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.* 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[8] Stěžovatel v daném případě v zásadě namítá nesprávnou aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III opírající se o nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a dále nesprávné, resp. nepřezkoumatelné vypořádání žalobních námitek. Stěžovatel tedy namítá taková zásadní pochybení krajského soudu, která by mohla mít dopad do jeho hmotně právního postavení, a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44). Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[9] Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost, vážil zdejší soud i její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. i další

výjimky. Kasační stížnost je nutno považovat za přípustnou mj. tehdy, pokud Nejvyšší správní soud vytkl v původním rozsudku prvoinstančnímu soudu procesní pochybení, nepřezkoumatelnost nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně pokud se ve zrušujícím rozsudku závazně nevyjádřil ke všem sporným otázkám. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu a odporovalo by účelu a smyslu správního soudnictví (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V intencích výše uvedeného nelze námitky uplatněné v kasační stížnosti považovat za nepřípustné. Nejvyšší správní soud se proto zabýval jejich důvodností.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III stanovuje kritéria, při jejichž naplnění není možno přemístit žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný. Podle tohoto ustanovení platí, že: *„Existují-li závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.“*

[12] Nejvyšší správní soud se výkladem citovaného článku, resp. systematickými nedostatky maďarské azylové právní úpravy již opakovaně zabýval. Srov. rozsudky ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016 - 27, ze dne 2. 9. 2016, č. j. 9 Azs 98/2016 - 45, ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22, ze dne 14. 9. 2016, č. j. 7 Azs 115/2016 - 26, ze dne 20. 9. 2016, č. j. 7 Azs 147/2016 - 40, ze dne 10. 11. 2016, č. j. 2 Azs 150/2016 - 46, ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1 Azs 246/2016 - 28, a řadu dalších.

[13] Např. v rozsudku ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016 - 27, zdejší soud uvedl, že *„Problematičnost situace žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany v Maďarsku je, i když jen v obecné rovině, všeobecně známou skutečností, Nejvyššímu správnímu soudu je pak z jeho rozhodovací činnosti v obdobných případech známo, že jak nevládní organizace, tak především Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky poukazují na skutečnosti, které by mohly nasvědčovat existenci závažných důvodů pro závěr o existenci systematických nedostatků maďarské azylové praxe. Rovněž v rozhodovací praxi soudů některých evropských zemí se již vyskytly případy, kdy byly ve vztahu k Maďarsku konstatovány systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. (...) V reakci na žalobní námitky stěžovatele se sice krajský soud pokusil sám vypořádat i se samotnou otázkou existence systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku, avšak nedostatečně. Chybně vyhodnotil zejména potřebu zabývat se maďarskou právní úpravou azylového řízení, a to nikoliv jako relevantní právní úpravou pro posouzení věci, ale pro zjištění stěžovatelem namítaného skutkového stavu - existence systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku. Pokud by tak*

učinil, mohl i při posuzování ostatních stěžovatelových tvrzení a jím navrhovaných důkazů dospět k odlišným závěrům. Činil by tak ovšem namísto žalované, která se touto otázkou v napadeném rozhodnutí sama dostatečně nezabývala. Jakkoliv je v pravomoci soudů ve správním soudnictví ověřovat či doplňovat dokazování provedené dříve správními orgány (§ 77 odst. 2 s. ř. s.), není jejich úkolem (a nezřídka ani v jejich možnostech) namísto správních orgánů tento stav prvotně zjišťovat. (...). Úloha správního soudu je tak primárně přezkumná, v zásadě se nejedná o soud nalézací, byť je správní soud samozřejmě oprávněn v přiměřeném rozsahu doplnit dokazování provedené správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Obdobně podle rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 114/2015-36, v řízení o žalobě podle § 65 a násl. s. ř. s. má krajský soud běžně řešit, a to typicky prováděním důkazů, skutkové otázky, jež byly zkoumány ve správním řízení, jehož výsledek, tedy žalobou napadené správní rozhodnutí, přezkoumává. Dokazování před soudem se však má zásadně omezit na prověření toho, zda skutkové závěry ze správního řízení obstojí.“ Dále je nutno zmínit i obdobně vyznívající rozsudky Nejvyššího správního ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 Azs 82/2016 - 26, a ze dne 2. 9. 2016, č. j. 9 Azs 98/2016 - 46, které se týkaly přímo stěžovatele.

[14] V rozsudku ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017 - 19, pak zdejší soud mj. uvedl, že „Stěžovateli je tak třeba dát za pravdu v tom, že žalovaná musí do rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho předání do příslušného členského státu explicitně zahrnout úvahu ohledně absence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. (...) Zatímco za hlavního „břišníka“ společného evropského azylového systému bylo dlouhodobě považováno Řecko, současná judikatura mezi problematické země zařadila již také Maďarsko (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22) (...) Pokud by žalovaná v případech, kdy dospěje k závěru, že nenastaly překážky podle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, svou úvahu v tomto směru nijak nepromítla do svých rozhodnutí, značně by tím ztěžovala soudní přezkum rozhodnutí (srov. také již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, který se sice týká odůvodňování rozhodnutí o nepřipustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany v případech, kdy příslušný je jiný členský stát, ale jehož ratio plně dopadá i na tuto věc) a stavěla by správní soudy do role nalézacích orgánů, což však neodpovídá principům, na nichž je české správní soudnictví založeno. (...)“

[15] V rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22 (v němž bylo rovněž posuzováno rozhodnutí žalovaného, kterým bylo vysloveno, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje s tím, že příslušným k posouzení podané žádosti je příslušné Maďarsko), pak zdejší soud uvedl následující: „Na žalovaném tedy bylo posoudit, zda v případě Maďarska existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení, příp. podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v této zemi, které by vedly k riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení se stěžovatelem v důsledku jeho přemístění do Maďarska jakožto země jinak příslušné k vyřízení jeho žádosti. Žalovaný v tomto smyslu v napadeném rozhodnutí uvedl, že Maďarsko je členem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Maďarsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování těchto práv. Maďarsko je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Rovněž skutečnost, že v Maďarsku ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Na úrovni Evropské unie, ať již jejich

jednotlivých výkonných orgánů či Soudního dvora EU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo „systematické“ nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako nejvyšší orgán odpovědný za dohled nad dodržováním a naplňováním Ženevské úmluvy a Newyorského protokolu, nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska, jak to učinil například zcela jednoznačně v případě Řecka. S těmito závěry se následně ztotožnil krajský soud, který pouze dodal, že stěžovatel neposkytl žádný důkaz ani tvrzení o tom, že by v Maďarsku nebyly dodrženy zákonné postupy, či že by zde existovaly „systematické“ nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů, a ani krajský soud nemá v tomto směru žádné informace. Nejvyšší správní soud ovšem v daném případě souhlasí se stěžovatelem, že nebylo namístě, aby se krajský soud toliko ztotožnil se závěry žalovaného. Již v rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 4 Azs 70/2016 - 28, www.nssoud.cz, zdejší soud zrušil pro nepřezkoumatelnost rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ve věci sp. zn. 29 Az 41/2015. (...).“ Obdobně srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44.

[16] Z judikatury Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá, že povinností správních orgánů je se zabývat existencí systémových (i přesto, že české znění čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III používá výraz „systematické nedostatky“, podrží se zdejší soud i v tomto rozsudku přesnější formulace „systémové nedostatky“, která odpovídá např. francouzskému i anglickému znění téhož ustanovení nařízení Dublin III, jakož i judikatuře Soudního dvora EU) nedostatků azylového řízení a podmínkami přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán.

[17] Pokud správní orgán této povinnosti nedostojí, resp. pokud jeho závěry nemají oporu ve správním spisu, je nutno jeho rozhodnutí zrušit. Úkolem správních soudů není napravovat nedostatečné odůvodnění správních orgánů. Dokazování před soudem se má zásadně omezit na prověření toho, zda skutkové závěry správního řízení obstojí. Těžiště dokazování má probíhat před správními orgány, přičemž není úlohou správních soudů provádět složitá dokazování a nahrazovat tak to, co měl již před nimi učinit správní orgán. Správnímu soudu přísluší v rámci soudního přezkoumání správního rozhodnutí posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Úloha správního soudu je tak primárně přezkumná.

[18] Z citované judikatury dále vyplývá, že předmětné systémové nedostatky panují právě v Maďarsku, tj. ve státě, do kterého byl stěžovatel předán. Závěry o systémových nedostatkách vyplývají jak z informací od Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (např. zpráva nazvaná Hungary as a Country of Asylum, jež reagovala na právní úpravu a praxi maďarských orgánů v době od 1. 6. 2015 do 31. 3. 2016, tj. v době, kdy bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí), z informací Evropské komise, z judikatury tuzemských správních soudů, jakož i z judikatury soudů dalších členských států EU. Tím spíše je proto po správních orgánech nutno vyžadovat řádné, resp. podložené odůvodnění ve vztahu k čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení.

[19] Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou, zda žalovaný výše uvedeným povinností dostál.

[20] Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí (ve vztahu k čl. 2 odst. 3 dublinského nařízení) výslovně uvedl, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy, které by jednoznačně deklarovalo „systematické“ nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska. Žalovaný dále v obecné rovině dodal, že Maďarsko je členem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování těchto práv. Maďarsko je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Rovněž skutečnost, že v Maďarsku ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému.

[21] Jak vidno, žalovaný použil téměř identické hodnocení jako ve věci posuzované zdejší soudem v rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22, které zdejší soud považoval za zcela nedostačující. Již z tohoto důvodu měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit.

[22] Krajský soud však tento deficit v odůvodnění žalovaného přehlédl. Krajský soud se sám zabýval systémovými nedostatky maďarského azylového systému a dospěl k závěru, že azylový systém v Maďarsku sice vykazuje systémové nedostatky, v daném případě však není nutno přistoupit ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Tento závěr krajský soud odůvodnil tím, že *„vzhledem ke skutečnosti, že v průběhu soudního řízení došlo k transferu žalobce zpět do Maďarska (dne 22. 3. 2016) a následně žalobci byla v Maďarsku udělena doplňková ochrana dne 14. 7. 2016, dospěl soud k závěru, že v tomto konkrétním případě, i přes obecně známé nedostatky azylového řízení v Maďarsku, nelze tyto aplikovat, jestliže žalobci byla udělena doplňková ochrana, jako jedna z forem mezinárodní ochrany. I když k udělení doplňkové ochrany došlo až po pěti měsících po vydání napadeného rozhodnutí, a soud tak přihlédl ke skutečnosti nastalé po dni vydání napadeného rozhodnutí, přičemž využil výhodu, že rozhodoval až s odstupem času po vydání napadeného rozhodnutí a měl možnost přihlédnout ke skutečnostem, které nastaly po vydání rozhodnutí, a to i při vědomí, že plně nerespektuje ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., soud má za to, že daná skutečnost dokresluje úvahu správního orgánu, že na žalobce nedopadly vytýkané nedostatky maďarského systému.“*

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti proti uvedenému závěru krajského soudu brojil a namítal, že informaci o doplňkové ochraně vzal krajský soud za prokázanou na základě pouhého tvrzení žalovaného a neobstaral si další podklady.

[24] Nejvyšší správní soud ze soudního spisu krajského soudu zjistil, že krajský soud informaci o údajném udělení doplňkové ochrany čerpal z elektronického podání zaslaného soudu pracovníci žalovaného dne 21. 10. 2016, resp. z upřesnění, které zaslala soudu pracovnice žalovaného e-mailem dne 10. 11. 2016. V těchto podáních pracovnice žalovaného uvedla, že telefonicky ověřila, že dne 14. 7. 2016 byla stěžovateli udělena v Maďarsku tzv. doplňková ochrana.

[25] Aniž by si krajský soud ověřil správnost informací poskytnutých žalovanou stranou, resp. vyžádal si předmětné rozhodnutí stran doplňkové ochrany (aby zjistil, zda skutečně bylo vydáno, z jakých důvodů byla stěžovateli udělena doplňková ochrana, na jakou dobu atp.) postavil na uvedeném zjištění závěr o neaplikovatelnosti výše uvedené judikatury.

[26] Pokud krajský soud hodlal nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí překlenout zjištěním, že stěžovateli byla i přes systémové nedostatky maďarského azylového systému udělena doplňková ochrana, je třeba primárně trvat na tom, aby takové zjištění bylo jednoznačně podloženo. Tak tomu však není. V soudním spisu je založen pouze e-mail obsahující nepodložené tvrzení pracovnice žalovaného o tom, že stěžovateli měla být udělena doplňková ochrana (nadto z něho není zřejmé, z jakých důvodů byla stěžovateli udělena doplňková ochrana, na jakou dobu atp.). Potřeba vyžádat předmětné rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany byla o to naléhavější, když krajský soud v průběhu soudního řízení zjistil, že stěžovatel byl rozhodnutím ze dne 24. 4. 2015 z Maďarska vyhoštěn a byl mu zakázán vstup na jeho území po dobu tří let (viz č. 1. 88 a násl. soudního spisu). Z důvodu, že si krajský soud uvedené rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany neobstaral, nemohl dát stěžovateli jako účastníkovi řízení ani možnost se k němu vyjádřit, zpochybnit jeho vydání, vyjádřit se k jeho obsahu atp. (§ 123 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Nutno připomenout, že podle shora označené judikatury má být role správního soudu v daném případě primárně přezkumná; soud se má primárně zaměřit na to, zda skutkové závěry ze správního řízení obstojí.

[27] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek v rozsahu I. výroku, kterým byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta, zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Protože výrok II., podle něhož nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladu řízení o žalobě, je na výroku I. závislý, zrušil Nejvyšší správní soud napadený rozsudek také v rozsahu II. výroku (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). Výroky III. a IV. rozsudku krajského soudu jsou na výrocích I. a II. nezávislé, ostatně stěžovatel v kasační stížnosti vůči nim neuplatnil žádné konkrétní námítky, a proto se jejich správností zdejší soud nezabýval. Podpůrně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 Azs 23/2017 - 23, ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017 - 19, ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 108/2011 - 139, usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64 atp.

[28] Z důvodu, že již před městským soudem byly dány důvody ke zrušení rozhodnutí žalovaného, přistoupil Nejvyšší správní soud i ke zrušení rozhodnutí žalovaného [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.] a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je

tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[29] V dalším řízení bude na žalovaném, aby se znovu (na podkladě relevantního skutkového a právního stavu) a v souladu s výše citovanou judikaturou zdejšího soudu zabýval žádostí stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. V případě, že by žalovaný hodlal opětovně rozhodnou o nepřípustnosti mezinárodní ochrany [např. s poukazem na § 10a odst. 1 písm. c) zákona o azylu] bude na něm, aby si obstaral podklady, které budou jednoznačně potvrzovat, že stěžovateli skutečně byla udělena mezinárodní ochrana jiným členským státem Evropské unie. I v případě postupu podle jiných ustanovení zákona o azylu bude nutno trvat na tom, aby závěry správního orgánu měly oporu ve správním spisu. Odůvodnění rozhodnutí pak bude odpovídat požadavkům kladeným na správní rozhodnutí (vedle výše citované judikatury srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52).

[30] O náhradě nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. podle zásady úspěchu ve věci. Stěžovatel vznik uplatnitelných nákladů řízení netvrdil a ani ze spisu neplyne, že by mu nějaké vznikly, proto mu jejich náhrada nemohla být přiznána, i když byl v řízení (jako celku) úspěšný. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.

[31] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli ustanoven zástupce, advokát Mgr. Ondřej Novák. Podle § 38 odst. 5 s. ř. s. ustanovený zástupce zastupuje účastníka i v řízení o kasační stížnosti a jeho výdaje a odměnu za zastupování hradí stát. Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci v řízení o kasační stížnosti odměna za jeden úkon právní služby. Tím bylo písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za něž přísluší částka 3.100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést, tj. 21 % z částky 3.400 Kč, tedy o 714 Kč. Výše celkové odměny ustanoveného zástupce proto činí 4.114 Kč. Při přiznání odměny vycházel zdejší soud z obsahu soudního spisu. Ustanovený zástupce stěžovatele byl totiž vyzván k vyčíslení a doložení odměny (srov. přípis ze dne 3. 2. 2017), tyto údaje však soudu do rozhodnutí soudu neposkytl. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce stěžovatele Mgr. Ondřeje Nováka činí 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. dubna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu